

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Departament Rynków Rolnych

RR-mdj-503-10/jp/2013 (631)

Warszawa, dnia 20 lutego 2013 r.

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 633 z późn. zm.), w związku z art. 105 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1 z późn. zm.), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przystąpiło do opracowania Krajowego Programu Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2013/14-2015/16 (KPWP).

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, Ministerstwo przedkłada w trybie roboczym, projekt KPWP - część dotycząca celu i opisu środków wsparcia oraz Załącznik dotyczący kosztów kwalifikowanych, z uprzejmą prośbą o zgłoszenie uwag (w trybie śledz zmian), zgodnie z właściwością.

Projekt zawiera również propozycję refundacji kosztów (związanych z realizacją poszczególnych zadań, ponoszonych przez organizacje pszczelarskie), które były przedmiotem ustaleń Ministerstwa z właściwymi służbami Komisji Europejskiej.

Ministerstwo prosi o odpowiedź w wersji elektronicznej w terminie do 26.02.2013 r. na adresy: jacek.parszewski@minrol.gov.pl; halina.rutkowska@minrol.gov.pl.

Rozdzielnik:

Załącznik,
Projekt KPWP wraz z załącznikiem.

1. Agencja Rynku Rolnego

2. I.O. Oddział Pszczelnictwa w Puławach

3. PIWet-PIB Puławy

4. Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii – maciej.skowronek@minrol.gov.pl;

5. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich – magdalena.matejkowska@minrol.gov.pl.

- j.tyminska@arr.gov.pl;

- teresa.szczesna@man.pulawy.pl;

- krystyna.pohorecka@piwet.pulawy.pl;

Z poważaniem,

Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata

2013/14; 2014/15; 2015/16 (KPWP) *)

2. Cel programu

Celem Programu jest poprawa ogólnych warunków produkcji i wprowadzania do obrotu produktów pszczelich, zgodnie z art. 105 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych* („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1 z późn. zm.).

Założony cel będzie realizowany w ramach następujących środków wsparcia:

I. pomoc techniczna skierowana do pszczelarzy i grup pszczelarzy,

II. zwalczanie wroży,

III. racjonalizacja sezonowego przenoszenia uli,

IV. środki wspierające laboratorium przeprowadzające analizy dotyczące fizyko-chemicznych właściwości miodu,

V. środki mające na celu wsparcie zasiedlania uli we Wspólnocie,

VI. współpraca z wyspecjalizowanymi organami w zakresie wdrażania stosowanych programów naukowo-badawczych w dziedzinie pszczelarstwa i produktów pszczelich.

Pomoc finansowa w ramach Programu kierowana będzie do branży pszczelarskiej, gdzie końcowymi odbiorcami wsparcia będą pszczelarze (posiadacze pszczoł), których gospodarstwa pasieczne posiadają weterynaryjny numer identyfikacyjny lub zostały wpisane do rejestru prowadzonego przez powiatowego lekarza weterynarii.

Pszczelarz może być beneficjentem pomocy w ramach KPWP wyłącznie w ramach jednej organizacji pszczelarskiej.

Przewiduje się refundację poniesionych kosztów netto. O refundację środków finansowych będą się mogły ubiegać następujące podmioty uprawniające:

- związki pszczelarskie,

- stowarzyszenia pszczelarzy,

- zrzeszenia pszczelarzy,

- grupy producentów rolnych – w zakresie działalności pszczelarskiej,

- spółdzielnie pszczelarskie.

* KPWP przygotowano zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1 z późn. zm.), oraz rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 917/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 797/2004 dotyczącego działań w dziedzinie pszczelarstwa.

* Mając na uwadze art. 106 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r., pomoc może być dostępna dla pszczelarzy, którzy nie kwalifikują się do wsparcia finansowego na modernizację

Pszczelarz, który jest samodzielnym lub zależnym posiadaczem gospodarstwa, którego wielkość ekonomiczna stanowi równowartość lub więcej niż 4 ESU (Europejska Jednostka Wielkości Ekonomicznej), nie może korzystać ze wsparcia na zakup sprzętu pszczelarskiego*. Przez przekroczyć 70 zł w przeliczeniu na jedną rodzinę pszczel i nie więcej niż 10 000 zł.

Ze wsparcia może korzystać pszczelarz który jest posiadaczem co najmniej 15 rodzin pszczeli. Każdy zrefundowany sprzęt musi być wyraźnie oznakowany w sposób umożliwiający jego jednoznaczą identyfikację. Maksymalna wysokość pomocy przekazanej jednemu pszczelarzowi w ramach tego działania, w okresie jednego sezonu, nie może przekroczyć 60% ceny jednostkowej.

Refundacji podlegać będzie wyłącznie fabrycznie nowy sprzęt pszczelarski, nie więcej niż gospodarstw pasiecznych.

Planowane działania powinno przyczynić się do wzmocnienia procesów modernizacyjnych sprzętu pszczelarskiego.

Celem tego działania jest poprawa wydajności produkcji pasiecznej oraz jakości pozyskiwanych produktów pszczeli poprzez częściową refundację kosztów zakupu nowego sprzętu pszczelarskiego.

b) wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych.

Przewiduje się również zlecenie wyprodukowania filmu edukacyjno-instruktażowego (kilkunastominutowego) zawierającego aspekty techniczne stosowania leków w warrobojących. W celu poprawy wiedzy wśród pszczelarzy nt. stosowania leków w warrobojących, odtwarzanie filmu powinno być stałym elementem podczas odbywających się szkoleń - film będzie udostępniony nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym.

Planuje się 100% refundacji kosztów szkoleń, kursów i konferencji.

Przewiduje się również zlecenie wyprodukowania filmu edukacyjno-instruktażowego (kilkunastominutowego) zawierającego aspekty techniczne stosowania leków w warrobojących. W celu poprawy wiedzy wśród pszczelarzy nt. stosowania leków w warrobojących, odtwarzanie filmu powinno być stałym elementem podczas odbywających się szkoleń - film będzie udostępniony nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym.

Przewiduje się również zlecenie wyprodukowania filmu edukacyjno-instruktażowego (kilkunastominutowego) zawierającego aspekty techniczne stosowania leków w warrobojących. W celu poprawy wiedzy wśród pszczelarzy nt. stosowania leków w warrobojących, odtwarzanie filmu powinno być stałym elementem podczas odbywających się szkoleń - film będzie udostępniony nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym.

Celem tego działania jest wspieranie szkoleń przede wszystkim z zakresu prowadzenia gospodarstwa pasiecznego, chorób pszczoł, biologii rodziny pszczoł, pożytków i produktów pszczoł. Przewiduje się również wspieranie szkoleń przygotowujących uczestników do egzaminu na tytuł zawodowy w zawodzie pszczelarz.

a) *wspieranie podnoszenia kwalifikacji i poziomu wiedzy pszczelarskiej osób początkujących i zajmujących się pszczelarstwem.*

1. Pomoc techniczna skierowana do pszczelarzy i grup pszczelarzy

3. Szczegółowy opis zastosowywanych środków wsparcia

Ponadto, o refundację środków finansowych w ramach VI środka wsparcia będą się mogły ubiegać również jednostki badawczo-rozwojowe zajmujące się tematyką pszczelarską.

gospodarstwo rozumie się gospodarstwo rolne w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Ze względu na to, że koszty związane z realizacją zadań a) i b) są poważnym obciążeniem finansowym dla organizacji pszczelarskich, podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów związanych z wykonaniem zadania oraz związanych z tym robocizny (przygotowania wniosków, zbrania zapotrzebowania od pszczelarzy, wykonania zadania, rozliczenia).

II. Zwalczanie warrozy

Celem tego działania jest ograniczanie występowania warrozy w Polsce.

W opinii przedstawicieli branży pszczelarskiej, na terenie Polski nie ma regionu, który nie byłby dotknięty tą groźną chorobą. Koszty leczenia pszczoł lekami warrobojczymi są dużym obciążeniem dla pszczelarzy.

Przewiduje się 80% refundacji kosztów jednostkowych zakupu leków warrobojczych.

Warunkiem koniecznym do wypłacenia refundacji będzie udokumentowane wystąpienie warrozy lub zawiadomienie Powiatowego Lekarza Weterynarii o podejrzeniu wystąpienia warrozy. Refundacja kosztów zakupu leków będzie wypłacana, jeżeli zakup leków odbędzie się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Ze względu na to, że koszty związane z realizacją powyższego zadania są poważnym obciążeniem finansowym dla organizacji pszczelarskich, podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów związanych z wykonaniem zadania oraz związanych z tym robocizny (przygotowania wniosków, zbrania zapotrzebowania od pszczelarzy, wykonania zadania, rozliczenia).

III. Racionalizacja sezonowego przemieszania uli

Celem tego działania jest zwiększenie produkcji miodu oraz zapewnienie zapylania roślin na jak największym obszarze kraju.

Przewiduje się częściową refundację kosztów zakupu nowych przyrzep (ławet) samochodowych, nie więcej niż 60% ceny jednostkowej.

Ze wsparcia na zakup ławety może korzystać pszczelarz który jest posiadaczem co najmniej 30 rodzin pszczelei. Każda zrefundowana ławeta musi być wyraźnie oznakowana w sposób umożliwiający jej jednoznaczny identyfikację. Maksymalna wysokość pomocy przekazywanej jednemu pszczelarzowi w ramach tego działania, w okresie jednego sezonu, nie może przekroczyć 70 zł w przeliczeniu na jedną rodzinę pszczelę i nie więcej niż 10 000 zł.

Pszczelarz, który jest samodzielnym lub zależnym posiadaczem gospodarstwa, którego wielkość ekonomiczna stanowi równowartość lub więcej niż 4 ESU (Europejska Jednostka Wielkości

gospodarstw rolnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 opracowanego, między innymi, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Niniejsze wymaganie obowiązuje do wygaśnięcia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Po wygaśnięciu PROW 2007-2013 zostanie ustalona nowa granica dostępności wsparcia na zakup sprzętu pszczelarskiego.

Ekonomicznej), nie może korzystać ze wsparcia na zakup sprzętu pszczelarskiego*. Przez gospodarstwo rozumie się gospodarstwo rolne w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Ze względu na to, że koszty związane z realizacją powyższego zadania są poważnym obciążeniem finansowym dla organizacji pszczelarskich, podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów związanych z wykonaniem zadania oraz związanej z tym robocizny (przygotowania wniosku, zebrania zapotrzebowania od pszczelarzy, wykonania zadania, rozliczenia).

IV. Środki wspierające laboratoria przeprowadzające analizy dotyczące fizyko-chemicznych właściwości miodu

a) wspieranie laboratoriów

Celem tego działania jest wspieranie zakupu wyposażenia laboratoriów w nowoczesną aparaturę do badań jakości handlowej miodu. Działanie to przyczyni się do zwiększenia dostępu do podstawowych analiz fizyko-chemicznych miodu, spowoduje wzrost zainteresowania jego jakością oraz wzrost zaufania konsumentów do produktu.

Działanie to umożliwi:

- pełniejszą ocenę jakości handlowej miodu,
- zwiększenie dostępu do podstawowych analiz fizyko-chemicznych,
- wcześnie identyfikowanie pojawiających się zagrożeń obniżenia jakości miodu pochodzącego z poszczególnych pasiek,
- obniżenie kosztów wykonania analiz miodu ponoszonych przez pszczelarzy,
- zwiększenie konkurencyjności na rynku analiz.

Przewiduje się częściową refundację kosztów zakupu sprzętu laboratoryjnego, nie więcej niż 60% ceny jednostkowej. Każdy zrefundowany sprzęt musi być wyraźnie oznakowany w sposób umożliwiający jego jednoznaczną identyfikację.

O wsparcie mogą się ubiegać podmioty uprawnione w których posiadaniu są istniejące i funkcjonujące laboratoria zatrudniające odpowiednio wykwalifikowany personel. Ponadto, podmiot uprawniony jest zobowiązany do wykonania 30% analiz miodu realizowanych w ramach tego programu przez okres trzech lat, w cenie uwzględniającej jedynie koszty

b) wspieranie wykonywania analizy miodu

* Mając na uwadze art. 106 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r., pomoc może być dostępna dla pszczelarzy, którzy nie kwalifikują się do wsparcia finansowego na modernizację gospodarstw rolnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 opracowanego, między innymi, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) Nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Niemniej wymaganie obowiązuje do wygaśnięcia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Po wygaśnięciu PROW 2007-2013 zostanie ustalona nowa granica dostępności wsparcia na zakup sprzętu pszczelarskiego.

Celem tego działania jest upowszechnianie praktyki polegającej na monitorowaniu jakości

miodu.

Przewiduje się refundację 100% ceny jednostkowej, analiz właściwości fizyko-chemicznych miodu oraz analizy pyłkowej.

Ze względu na to, że koszty związane z realizacją powyższego zadania są poważnym obciążeniem finansowym dla organizacji pszczelarskich, podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów związanych z wykonaniem zadania oraz związanej z tym robocizny (przygotowania wniosku, zebrania zapotrzebowania od pszczelarzy, wykonania zadania, rozliczenia).

V. Środki mające na celu wsparcie zasiedlania uli we Wspólnocie

Celem tego działania jest poprawa wartości użytkowej, odbudowanie strat w rodzinach pszczelich i zwiększenie liczby rodzin pszczelich w Polsce. W konsekwencji ma to zapewnić zapylanie roślin na jak największym obszarze kraju. Takie działanie przyczyni się do zwiększenia plonowania roślin rolniczych, a także do wzrostu produkcji produktów pszczelich, zwłaszcza miodu.

Działania będą polegały na refundacji:

- zakupu matek pszczelich nieunasienionych, unasienionych naturalnie bądź sztucznie ze sprawdzonym czerwiem, pochodzących z linii hodowlanych pszczoł, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych będących pod oceną prowadzoną przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego ds. rolnictwa,
- zakupu odkładów lub pakietów pszczelich z pasiek hodowlanych, a także z pasiek produkcyjnych, których posiadacze uzyskali rekomendację związków lub zrzeszeń pszczelarzy, gwarantującą między innymi, że matki pszczoły w pakietach i odkładach pszczelich pochodzą z linii hodowlanych pszczoł.

Pozwoli to:

- odbudować liczbę rodzin pszczelich w pasiekach
- rozbudować już istniejące pasieki,
- zwiększyć produkcję miodu w pasiekach,
- poprawić zdrowotność pszczoł,
- zwiększyć plonowanie roślin, zapylanych przez pszczoły,
- poprawić biocenozę świata roślinnego poprzez większe zapylanie roślin dzikich,
- poprawić jakość produktów pszczelich, poprzez zmniejszenie stosowania środków chemicznych i farmakologicznych, dzięki zasiedlaniu pszczoł bardziej odpornych na choroby.

Przewiduje się refundację nie więcej niż 70% kosztów zakupu matek pszczelich o znanej wartości użytkowej, pakietów oraz odkładów pszczelich z takimi matkami.

Pszczelarz (końcowy odbiorca pomocy) w danym sezonie nie może otrzymać więcej matek, pakietów i odkładów pszczelich łącznie, niż 50% liczby posiadanych przez niego rodzin pszczelich. Pszczelarz ubiegający się o refundację pakietów i odkładów, w danym sezonie nie może łącznie otrzymać ich więcej, niż 20% liczby posiadanych przez niego rodzin pszczelich.

Pszczelarz może otrzymać wsparcie na odbudowę rodzin w formie refundacji zakupu smiertelność powyżej 50% posiadanych rodzin pszczelich, potwierdzona protokołem komisji powołanej na tę okoliczność, w której pracach uczestniczył lekarz weterynarii.

Pasieka produkująca odkłady i pakiety w każdym sezonie przedstawia aktualne zaświadczenie weterynaryjne o zdrowotności pszczoł. Producent odkładów i pakietów, na potrzeby związane z KPWP, nie może wyprodukować ich więcej niż 100% liczby posiadanych rodzin pszczelich.

Ze względu na to, że koszty związane z realizacją powyższego zadania są poważnym obciążeniem finansowym dla organizacji pszczelarskich, podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów związanych z wykonaniem zadania oraz związanej z tym robocizny (przygotowania wniosku, zebrania zapotrzebowania od pszczelarzy, wykonania zadania, rozliczenia).

VI. Współpraca z wyspecjalizowanymi organami w zakresie wdrażania stosowanych programów naukowo-badawczych w dziedzinie pszczelarstwa i produktów pszczelich

Celem tego działania jest wspieranie wdrożeń rozwiązań technicznych, technologicznych bądź innych, mających uzasadnienie w wynikach prowadzonych badań, dotyczących podnoszenia efektywności działalności pszczelarskiej bądź jakości produktów pszczelich. Przewiduje się 100% refundację kosztów wdrożeń.

W związku z bardzo szerokim spektrum możliwych wdrożeń, wnioski powinny zawierać szczegóły ich opis, który pozwoli oszacować:

- osiągalność zakładanego celu,
- potencjalne korzyści dla pszczelarstwa,
- wielkość nakładów do potencjalnych korzyści.

Szczegółowe ustalenia dotyczące głównie kosztów kwalifikowanych KPWP
(proponuje się zawrzeć w warunkach ARR).

II. Pomoc techniczna skierowana do pszczelarzy i grup pszczelarzy

a) wspieranie podnoszenia kwalifikacji i poziomu wiedzy pszczelarskiej osób początkujących i zajmujących się pszczelarstwem.

Podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów:

- wynagrodzenia wykładowców,
- najmu sal wykładowych,
- najmu pasiek w których ewentualnie prowadzone były zajęcia praktyczne,
- materiałów szkoleniowych,
- wyżywienia uczestników szkoleń, kursów i konferencji w wysokości nie większej niż 10 zł dziennie na uczestnika,
- robocizny związane z przygotowaniem merytorycznym wniosku (uwzględniając zebranie zapotrzebowania od pszczelarzy), wykonaniem zadania oraz jego rozliczeniem, w wysokości nie większej niż 1000 zł,
- materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, korespondencji, przesyłek pocztowych, w wysokości nie większej niż 500 zł.

Tematy nie związane bezpośrednio z utrzymywaniem pszczoł (np. ekonomia, marketing, prawo itd.) nie mogą przekraczać 20% czasu szkoleń.

b) wspieranie zakupu sprzętu pszczelarskiego.

Przewiduje się częściową refundację kosztów zakupu następującego sprzętu pszczelarskiego:

- miodarek,
- odstojników,
- stołów do odsklepiania plastrów,
- suszarek do suszenia obnóży pyłkowych,
- topiarek do wosku,
- urządzeń do kremowania miodu,
- dekrytalizatorów miodu,
- kompletnych uli typu: wiekopolski, dadanta, wielokorpusowy,
- refraktometry do miodu – pomiar zawartości wody w miodzie.

W przypadku refundacji zakupu uli, w danym sezonie pszczelarz może otrzymać pomoc nie większą niż 20% liczby posiadanych przez niego rodzin pszczelich (przykład: posiadacz 20 rodzin pszczelich może otrzymać refundację nie więcej niż za 4 ulie).

Podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów:

- robocizny związanej z przygotowaniem merytorycznym wniosku (uwzględniając zebranie zapotrzebowania od pszczelarzy), wykonaniem zadania oraz jego rozliczeniem, w wysokości nie większej niż 1,5% wartości kosztów projektu przyjętych do refundacji,
- materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, korespondencji, przesyłek pocztowych i kurtierskich, delegacji służbowych, w wysokości nie większej niż 1000 zł.

II. Zwalcianie wrozozy

Podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów:

- robocizny związanej z przygotowaniem merytorycznym wniosku (uwzględniając zebranie zapotrzebowania od pszczelarzy), wykonaniem zadania oraz jego rozliczeniem, w wysokości nie większej niż 1,5% wartości kosztów projektu przyjętych do refundacji,
- materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, korespondencji, przesyłek pocztowych i kurtierskich, delegacji służbowych, w wysokości nie większej niż 1000 zł.

III. Racjonalizacja sezonowego przemieszania uli

Podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów:

- robocizny związanej z przygotowaniem merytorycznym wniosku (uwzględniając zebranie zapotrzebowania od pszczelarzy), wykonaniem zadania oraz jego rozliczeniem, w wysokości nie większej niż 1,5% wartości kosztów projektu przyjętych do refundacji,
- materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, korespondencji, przesyłek pocztowych i kurtierskich, delegacji służbowych, w wysokości nie większej niż 1000 zł.

IV. Środki wspierające laboratorium przeprowadzające analizy dotyczące fizyko-chemicznych właściwości miodu

a) wspieranie laboratoriów

Nie przewiduje się refundacji kosztów dodatkowych.

b) analizy miodu

Podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów:

- robocizny związanej z przygotowaniem merytorycznym wniosku (uwzględniając zebranie zapotrzebowania od pszczelarzy), wykonaniem zadania oraz jego rozliczeniem, w wysokości nie większej niż 1,5% wartości kosztów projektu przyjętych do refundacji,
- materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, korespondencji, przesyłek pocztowych i kurtierskich, delegacji służbowych, w wysokości nie większej niż 1000 zł.

V. Środki mające na celu wsparcie zasiedlania uli we Wspólnocie

Podmioty uprawnione mogą ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów:

- robocizny związanej z przygotowaniem merytorycznym wniosku (uwzględniając zebranie zapotrzebowania od pszczelarzy), wykonaniem zadania oraz jego rozliczeniem, w wysokości nie większej niż 1,5% wartości kosztów projektu przyjętych do refundacji,

- materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, korespondencji, przesyłek pocztowych i kurierskich, delegacji służbowych, w wysokości nie większej niż 1000 zł.

VI. Współpraca z wyspecjalizowanymi organami w zakresie wdrażania stosowanych programów naukowo-badawczych w dziedzinie pszczelarstwa i produktów pszczelich

Nie przewiduje się refundacji kosztów dodatkowych.

Handwritten signature and a circular official stamp.